

**Súčasnosť
a budúcnosť
vzdelávania
„neonatologickej sestry“**

A.Šagátová, H. Koňošová, T. Krčméryová, J. Sedliaková
SZU, FOaZOŠ, Limbová 12, Bratislava

fook.com

**Súčasný problémy pediatickej
ošetrovateľskej praxe**

- Je v klinickej praxi dostatok sestier?
- Aké sú súčasné demografické ukazovatele sestier?
- Umožňujú súčasné pracovné podmienky poskytovať kvalitnú starostlivosť?
- Zodpovedá pregraduálne vzdelávanie sestier medzinárodným štandardom?
- Do akej miery spĺňa špecializácia potreby praxe?

fook.com

Európa 2012

T 6.6 VYBRANÉ UKAZOVATELE O POČTE PRACOVNÍKOV
SELECTED INDICATORS OF HEALTH WORKFORCE

Krajina Country	Rok Year	Počet lekarov Number of physicians	Počet zubárov Number of dentists	Počet farmaceutov Number of pharmacists	Počet odborníkov senior Number of nurses	Počet odborníkov Number of nurses
na 100 000 obyvateľov / per 100 000 population						
Slovenská republika Slovak Republic	2012	335,2	49,3	65,1	581,8	38,6
Belgicko Belgium	2011	299,0	72,4	119,0	1 584,9	42,0
Bulharsko Bulgaria	2011	386,3	90,0	-	474,0	44,5
Cyprus Cyprus	2011	295,2	90,8	22,0	-	-
Česká republika Czech Republic	2011	303,7	70,8	59,3	849,1	42,7
Dánsko Denmark	2009	348,4	77,0	45,5	1 573,3	38,0
Estónsko Estonia	2011	325,3	88,0	62,1	645,6	38,4
Fínsko Finland	2010	252,1	28,0	110,8	1 022,0	40,4
Francúzsko France	2012	318,2	65,8	109,0	971,0	31,9
Grécko Greece	2011	614,5	128,5	104,1	1 353,9	23,3
Holandsko Netherlands	2010	296,4	50,2	20,0	1 855,5	15,7
Írsko Ireland	2012	271,8	58,1	109,3	1 215,3	-
Litva Lithuania	2011	385,1	77,2	-	735,9	27,8
Lotyšsko Latvia	2011	313,7	70,7	60,0	515,0	19,7
Luxembursko Luxembourg	2012	278,4	83,1	472,2	1 228,7	30,7
Maďarsko Hungary	2011	295,8	52,5	117,1	638,4	17,5
Malta Malta	2012	349,3	45,3	116,4	708,6	39,8
Nemecko Germany	2011	322,4	80,1	61,9	1 194,3	23,2
Poľsko Poland	2011	218,0	33,8	68,2	580,3	59,0
Portugalsko Portugal	2011	398,4	76,8	75,1	653,3	22,5
Rakúsko Austria	2011	482,5	107,0	109,2	790,7	16,0
Rumunsko Romania	2011	238,5	62,1	69,6	560,8	18,1
Slovensko Slovenia	2011	249,5	62,4	55,1	838,7	5,2
Spojené kráľovstvo United Kingdom	2012	279,0	53,6	67,0	882,5	50,2
Španielsko Spain	2011	320,4	63,0	103,1	548,1	19,7
Švédsko Sweden	-	-	84,0	-	-	79,5
Taliansko Italy	2011	409,9	58,0	94,9	608,9	24,7
Európska únia European Union	2011	345,1	66,8	-	835,6	31,0
Chorvátsko Croatia	2011	223,7	71,8	67,5	128,8	30,2
Nórsko Norway	2011	371,8	85,2	25,4	1 332,2	45,4
Srbsko Serbia	2012	302,4	33,0	32,8	602,0	36,0
Švajčiarsko Switzerland	2011	394,1	53,6	54,7	1 737,6	39,2
Turecko Turkey	2011	168,7	28,2	34,0	236,7	69,5
Ukrajina Ukraine	2012	352,7	68,2	4,0	759,0	43,0

** rok / year 2010, ** rok / year 2008, ** rok / year 2009, ** rok / year 2010, ** rok / year 2010
Source: Eurostat, ILO, European Commission, WHO, Eurostat, Eurostat

Štatistické ukazovatele

- OECD 8,7/1000 obyvateľov
- Slovensko 5,9/1000 obyvateľov
- vekový priemer 47 rokov v SR
- chýba cca 15 000 sestier !!!

(Lazorová, 2014)

Slovensko 2012

T 4.6.1 POČET SESTIER PODĽA ZRIAĐOVATEĽA ZARIADENIA A VEKOVÝCH SKUPÍN

NUMBER OF NURSES BY THE HEALTH FACILITY FOUNDER AND AGE

Veková skupina Age group	Počet sestier / Number of nurses				
	spolu total	v tom / including			
		v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti MZ SR ¹⁾	v zriaďovateľskej pôsobnosti iných rezortov	v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC	v pôsobnosti iných zriaďovateľov
Úhrn	31 478	13 295	666	5 701	11 816
20 – 24	759	412	29	124	194
25 – 29	2 348	1 245	56	394	653
30 – 34	2 956	1 319	65	486	1 086
35 – 39	6 123	2 607	122	1 166	2 228
40 – 44	4 886	2 113	93	965	1 715
45 – 49	4 540	1 977	101	860	1 602
50 – 54	4 602	1 833	120	877	1 772
55 – 59	3 648	1 459	72	714	1 403
60 – 64	1 176	300	8	109	759
65+	440	30	–	6	404

¹⁾ v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti MZ SR sú zahrnuté i úrady verejného zdravotníctva, ŠÚKL a neziskové organizácie

Pregraduálne vzdelávanie

VŠ vzdelávanie sestier od r. 2000

- **Bakalárske štúdium ošetrovateľstvo**
4600 h - 2300h praxe/3 roky

Smernica Európskej komisie (77/452/EEC novelizovaná smernicou 9/595/EEC)
Smernica 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií

T 4.10.1 POČET SESTIER PODĽA DOSIAHNUTÉHO VZDELANIA
 NUMBER OF NURSES BY THE HIGHEST LEVEL OF EDUCATION ATTAINED

Dosiiahnuté vzdelanie The highest level of education attained	Spolu Total		z toho v pôsobnosti iných zriaďovateľov of which in the competence of other founders	
	počet number	%	počet number	%
Úhrn Sum	31 478	100,0	11 816	100,0
Vysokoškolské University degree	1 804	5,7	645	5,5
Vysokoškolské + špecializácia University degree + specialisation	2 023	6,4	310	2,6
Vysokoškolské + špecializácia + certifikát University degree + specialisation + certificate	55	0,2	34	0,3
Vysokoškolské + certifikát University degree + certificate	60	0,2	25	0,2
Bakalárske Bachelor degree	2 427	7,7	657	5,6
Bakalárske + špecializácia Bachelor degree + specialisation	1 398	4,4	220	1,9
Bakalárske + špecializácia + certifikát Bachelor degree + specialisation + certificate	38	0,1	17	0,1
Bakalárske + certifikát Bachelor degree + certificate	52	0,2	29	0,2
Vyššie odborné Post-secondary	1 590	5,1	459	3,9
Vyššie odborné + špecializácia Post-secondary + specialisation	2 544	8,1	381	3,2
Vyššie odborné + špecializácia + certifikát Post-secondary + specialisation + certificate	80	0,3	52	0,4
Vyššie odborné + certifikát Post-secondary + certificate	103	0,3	50	0,4
Úplné stredné odborné (všeobecné) Full secondary specialised (general)	10 341	32,9	5 383	45,6
Úplné stredné odborné + špecializácia Full secondary specialised + specialisation	7 946	25,2	2 843	24,1
Úplné stredné odborné + špecializácia + certifikát Full secondary specialised + specialisation + certificate	310	1,0	256	2,2
Úplné stredné odborné + certifikát Full secondary specialised + certificate	707	2,2	455	3,9

PEDIATRIA

EUROPSKÁ STRATÉGIA WHO

	TEÓRIA	PRAX
1. rok	300 hod	450 hod
2. rok	cca 60 hod	cca 90 hod
3. rok	cca 60 hod	cca 90 hod
Spolu:	cca 420 hod	cca 630 hod

Kľúčové predmety bakalárskeho študijného programu

-
- Ošetrovateľské techniky
 - Pediatria
 - Ošetrovateľstvo v pediatrii

Prax :

- ✓ pediatrické pracoviská
- ✓ vedená kvalitnými mentormi (one to one)
- ✓ v trojzmennej prevádzke
- ✓ adekvátny počet hodín

Postgraduálne vzdelávanie 2002 – 2013 (SZU Bratislava)

-
- Ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii **683**
 - Intenzívna ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii **353**
 - Intenzívna ošetrovateľská starostlivosť v neonatológii **523**
(Vestník MZSR 17.september 2010)
- Kalmetizácia
- **Anesteziológia a intenzívna ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii návrh od roku.... 2008?**

Do akej miery spĺňa špecializácia potreby praxe?

- ✓ 1 rok praxe v príslušnom odbore
- ✓ Dĺžka štúdia: 1 rok
- ✓ Teória: 4 týždne
- ✓ Prax školiace miesto: 2 týždne

fook.com

Štúdia EK o špecializáciách sestier

Odborné sestry/odbory sestier:

- ✓ podobné úrovni SZŠ (detské sestry, zdravotné sestry), - nespĺňajú direktívu EU (89/48/EEC) na prípravu všeobecnej sestry (Bc).
- ✓ získavajú užšie zameranie – špecializujú sa bez predchádzajúcej odbornej prípravy (psychiatrická sestra...)
- ✓ počet týchto v EU klesá, v r. 1999 boli len v 6 krajinách,
- ✓ názov špecializovaná sestra sa priraďuje k sestram, ktoré sú najskôr všeobecnou sestrou podľa direktívy a potom sa špecializujú

fook.com

Španielsko

http://ec.europa.eu/internal_studies/2000/nurses/index_e...

Odborné sestry Odbory sestier SZŠ	Univerzitné vzdelanie Direktíva 89/48/EEC	Špecializácia po univerzitnom vzdelaní
NEEXISTUJE	Všeobecná sestra	Pôrodná asistentka
		Psychiatrická sestra
		<i>Plánuje sa:</i>
		Pediatrická sestra
		Geriatrická sestra
		Komunitná sestra
		Ošetrovateľský manažment

fact.com

Belgicko

http://ec.europa.eu/internal_studies/2000/nurses/index_e...

Odborná sestra Odbory sestier SZŠ	Univerzitné vzdelanie Direktíva 89/48/EEC	Špecializácia po univerzitnom vzdelaní
PSYCHIATRICKÁ SESTRA	Všeobecná sestra	Sestra intenzívnej a urgentnej starostlivosti
		<i>Plánuje sa:</i>
		Pediatrická sestra
		Geriatrická sestra
		Sestra v psychiatrii a mentálnom zdraví
		Sestra pre verejné zdravotníctvo

fact.com

Fínsko

http://ec.europa.eu/internal_studies/2000/nurses/index_e...

Odborné sestry Odbory sestier SZŠ	Univerzitné vzdelanie Direktíva 89/48/EEC	Špecializácia po univerzitnom vzdelaní
Praktická sestra : vzdelávanie existuje	Všeobecná sestra	NEEXISTUJE
Praktická detská sestra: je v praxi, dnes sa nevzdeláva		
Praktická psychiatrická sestra: je v praxi dnes sa nevzdeláva		

fact.com

Francúzsko

http://ec.europa.eu/internal_studies/2000/nurses/index_e...

Odborné sestry Odbory sestier SZŠ	Univerzitné vzdelanie Direktíva 89/48/EEC	Špecializácia po univerzitnom vzdelaní
NEEXISTUJE	Všeobecná sestra	Anestéziologická sestra
		Pediatrická sestra
		Operačná sestra

fact.com

Grécko

http://ec.europa.eu/internal_studies/2000/nurses/index_e...

Odborné sestry Odbory sestier SZŠ	Univerzitné vzdelanie Direktíva 89/48/EEC	Špecializácia po univerzitnom vzdelaní
NEEXISTUJE	Všeobecná sestra	Sestra vo vnútornom lekárstve
		Chirurgická sestra
		Pediatrická sestra
		Psychiatrická sestra

fact.com

Holandsko

http://ec.europa.eu/internal_studies/2000/nurses/index_e...

Odborné sestry Odbory sestier SZŠ	Univerzitné vzdelanie Direktíva 89/48/EEC	Špecializácia po univerzitnom vzdelaní
NEEXISTUJE	1. Všeobecná sestra nad nižší stupeň maturity (min. 16r. pri vstupe do vzdelania) nesplňa direktívu	NEMÁ
	2. Všeobecná sestra nad vyšší stupeň maturity (17 r. pri vstupe do vzdelania) splňa direktívu	

fact.com

Veľká Británia

http://ec.europa.eu/internal_studies/2000/nurses/index_e...

Odborná sestra Odbory sestier SZŠ	Univerzitné vzdelanie Direktíva 89/48/EEC	Špecializácia po univerzitnom vzdelaní
t. č. nevzdelávajú	Všeobecná sestra nie je! 1. ½ 3 r. štúdia spoločná, 2. ½ 3 r. štúdia zameraná na vybranú oblasť štúdia:	Nursepractitioner častočne role spoločné s lekármi
V praxi sú:	Sestra pre ošetrovanie dospelých	Sestra v komunitnom verejnom zdraví obvodné, školské, zdravie pri práci
Sestra pre ošetrovanie dospelých	Sestra v odbore mentálne zdravie	
Sestra v odbore mentálne zdravie	Pediatrická sestra	
Sestra pre ošetrovanie mentálne hendikepovaných	Sestra pre ošetrovanie mentálne hendikepovaných	

fact.com

Záver

- ✓ Akceptovať trend vysokoškolského vzdelávania sestier
- ✓ Revidovať bakalárske štúdium: etablovaním Európskej stratégie WHO podľa Smernice Európskeho parlamentu a rady 2013/55/EÚ
- ✓ Zavádzať zmeny do obsahu špecializačného štúdia podľa potrieb praxe

fact.com

Ďakujeme za pozornost'